

Analiza achizițiilor publice în orașul Cimișlia 2019 - 2020

Notă de limitare a responsabilității

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului „Informează, abilitază și acționează! Societatea civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova”, care este implementat de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, în calitate de partener principal, în consorțiu cu Fundația Konrad Adenauer (KAS, Germania), Centrul pentru Studii Est-Europene (CSEE, Lituania) și Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE). Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer. Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reprezintă neapărat punctele de vedere ale Uniunii Europene și Fundației Konrad Adenauer.

Achizițiile publice în orașul Cimișlia pentru perioada 2019-2020

În cadrul proiectului *Informează, abilitază, și acționează! Societatea civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova* a fost efectuată o analiză a achizițiilor publice locale pentru anii 2019-2020.

Unul dintre scopurile acestui exercițiu de analiză a fost evaluarea principiilor generale care stau la baza cheltuielilor publice: competiția între companii, tratamentul egal și nediscriminatoriu al participanților, transparență și integritate în organizarea achizițiilor și utilizarea eficientă a fondurilor publice. Documentul prezintă datele principale ale achizițiilor efectuate de către primăria din Cimișlia, dar și problemele și provocările cu care se întâlnește primăria în organizarea procesului de achiziții publice.

Documentul nu examinează legalitatea și corectitudinea procedurilor de achiziții și nu a avut drept scop identificarea eventualelor acte de corupție.

I. Date Generale

În anul 2019 au fost organizate 13 achiziții publice în valoare de 9.9 milioane lei, iar în anul 2020 au fost desfășurate 15 achiziții publice la fel în valoare de 9.9 milioane lei.

Tabelul 1. Achizițiile din anul 2019

Obiectul contractului	Suma MDL
Produse alimentare (grădiniță)	4 491 677
Reparație grădinițe	2 671 703
Reparație drumuri și trotuare	1 475 166
Construcția târgului de animale	555 296
Reparația clădirilor administrative	392 313
Construcția terenului de joacă	270 224
TOTAL	9 856 379

Tabelul 2. Achizițiile din anul 2020

Obiectul contractului	Suma MDL
Produse alimentare (grădiniță)	3 625 346
Reparație drumuri și trotuare	2 532 438
Construcția stației de pompare	1 216 261
Construcția târgului de animale	833 005
Procurarea autospecialei pentru colectarea și compactarea gunoierului	725 280
Renovarea rețelelor de aprovizionare cu apă	675 000
Procurarea turnurilor de apă	269 100
TOTAL	9 876 430

Procedurile de achiziții utilizate au fost:

- Cererea ofertelor de preț - 57%
- Licitările deschise - 43%

Ponderea contractelor de achiziție după obiectul achiziției:

- Bunuri - 25%
- Lucrări - 75%

Pentru 61% din achiziții a fost utilizată metoda licitațiilor electronice (în cazul în care includem achizițiile desfășurate în 2019 și 2020). În 2020, toate achizițiile publice desfășurate au utilizat licitațiile electronice. Pentru determinarea celei mai avantajoase oferte din punct de vedere economic, primăria din Cimișlia a utilizat criteriul cel mai mic preț pentru toate achizițiile publice efectuate în ultimii 2 ani.

Durata medie pentru depunerea ofertelor la achizițiile publice lansate de primărie este de 14.8 zile. Termenul cel mai mare înregistrat a fost de 23 de zile (achiziție publică pentru produsele alimentare pentru grădiniță), iar cel mai scurt a fost de 8 zile (achiziție publică pentru procurarea autospecialei pentru colectarea și compactarea gunoierului).

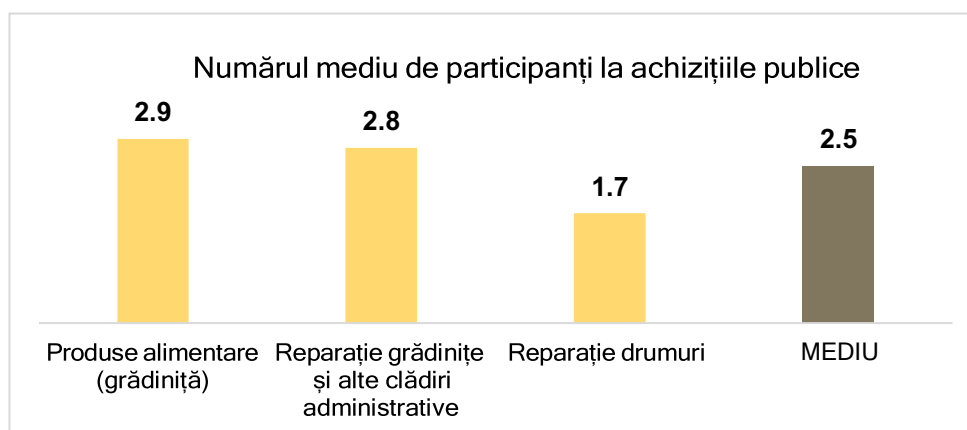
II. Produsele alimentare pentru grădiniță

De regulă, primăria organizează 2-3 achiziții anual pentru procurarea produselor alimentare pentru copii. Loturile expuse la licitații cuprind multiple produse (ex. sare, zahăr, ulei, oțet și sodă). În mediu, în ultimii 2 ani, primăria din Cimișlia a expus 11 loturi. Astfel, numărul loturilor este mai mic în comparație cu alte autorități publice care expun fiecare produs într-un lot separat. De exemplu, primăria din Cantemir expune până la 65 de loturi atunci când organizează achiziție a produselor alimentare. Media ofertelor pentru fiecare lot este 2,9. Dar, au fost situații atunci când a fost acceptată procurarea produselor doar în baza unei singure oferte.

III. Gradul de concurență a achizițiilor publice

În mediu, numărul de oferte pentru fiecare lot este 2.5 (figura 1). Acest fapt indică că la nivel local există un grad relativ bun de competiție, primăria având ocazia să selecteze oferta cea mai bună. O concurență mai redusă a fost observată la lucrările de reparație a drumurilor și trotuarelor, existând doar 1.7 oferte pentru fiecare lot.

Figura 1.

Din totalul de 28 de achiziții publice analizate, 2 achiziții au fost anulate, iar în 7 cazuri au fost organizate achiziții publice repetate (fie din cauza anulării achiziției, fie din cauza lipsei ofertelor pentru toate loturile expuse). Nu au fost înregistrate cazuri de contestare a rezultatelor achizițiilor publice la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor.

IV. Transparența achizițiilor publice

Primăria orașului Cimișlia utilizează pagina web pentru publicarea informațiilor de interes public privind achizițiile publice la nivel local. La rubrica Achiziții publice sunt publicate:

- Planul de achiziții publice 2020
- Anunțuri achiziții publice (aranjate în ordine cronologică, conțin următoarele atașamente: anunțul de participare, caietul de sarcini, documentația standard etc.)
- Deciziile cu privire la achizițiile publice

Rubrica mai conține și rapoartele de achiziții pentru cel mai recent an. Rapoartele din anii trecuți nu sunt publicate.

Totodată, documentele sunt publicate în format .pdf, iar acest lucru îngreunează analiza detaliată a contractelor de achiziții și nu permite căutarea după obiectul contractului sau furnizorul serviciului.

O parte din datele listate mai sus sunt disponibile pe portalul www.e-licitatie.md, dar exercițiul de căutare nu este unul ușor și necesită timp adițional. Astfel, lipsa unei centralizări a informației privind achizițiile publice efectuate de către primărie îngreunează accesul cetățenilor, reprezentanților societății civile și a altor părți interesate și nu permite efectuarea unei analize comparative sau stabilirea unor tendințe la nivel local.

V. Componenta grupurilor de lucru

La nivelul primăriei din Cimișlia în perioada 2019-2020 au fost constituite trei grupuri de lucru:

- Grupul de lucru este format din 6 persoane. Primarul orașului este președintele grupului. Reprezentanții societății civile nu fac parte din grupul de lucru pentru achiziții. Componenta grupului de lucru nu este publicată pe pagina web a primăriei.

VI. Concluzii și recomandări

1. Este îmbucurător faptul că în anul 2020, toate achizițiile publice din Cimișlia au fost efectuate utilizând licitațiile electronice. Păstrarea acestei tendințe, ar confirma angajamentul autorităților locale față de creșterea transparenței achizițiilor.
2. Includerea în grupul de lucru privind achizițiile a reprezentanților societății civile (conform legii privind achizițiile publice, membrii societății civile au drept de vot consultativ). În condițiile în care în orașul Cimișlia a fost constituită o Coaliție Locală a cetățenilor, un reprezentant al acestei coaliții ar putea fi delegat în grupul de lucru. Acest fapt ar putea contribui la o mai bună transparență, dar și la creșterea gradului de încredere față de corectitudinea organizării achizițiilor și utilizării eficiente a banilor publici din localitate.
3. Pentru determinarea celei mai avantajoase oferte din punct de vedere economic, primăria din Cimișlia a utilizat criteriul cel mai mic preț pentru toate achizițiile publice efectuate în ultimii 2 ani. Ar fi recomandabil ca să fie utilizate și alte criterii cum ar fi costul cel mai mic. Sunt multe bunuri care deși ar putea avea un preț inițial mai mare, totuși generează costuri mult mai mici pe întregul ciclu de viață. Un preț mai mic ar putea, dimpotrivă, însemna un cost mai mare la finalul vieții acelui bun. Luarea în considerare a aspectelor de mediu, de întreținere, de utilizare, de casare și reciclare este importantă atunci când dorim să creștem eficiența banului public și durabilitatea achizițiilor publice.
4. Atragerea unei atenții sporite față de perioada de timp în care agenții economici trebuie să depună ofertele. Pentru unele achiziții (ex. procurarea autospecialei - 8 zile) termenul a fost mai mic decât ar fi trebuit (conform legislației cel puțin 15 zile).
5. Depunerea eforturilor adiționale pentru atragerea unui număr mai mare de ofertanți, în special pentru achizițiile publice unde se înregistrează un număr mai mic decât 3 oferte. De exemplu, pentru reparația drumurilor au fost depuse doar 1.7 oferte pentru achizițiile desfășurate în ultimii 2 ani de zile.